

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2022

Gemeenschappelijke regeling Avres

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Avres
t.a.v. de heer P van Uitert, directeur
Postbus 50
4200 AB Gorinchem

Onderwerp

Accountantsverslag 2022

Datum

4 april 2023

Kenmerk

312020010.23.128

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2022 van uw gemeenschappelijke regeling afgerond. De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Avres is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 20 maart 2023 hebben wij dit accountantsverslag afgestemd met uw controller.

Bij de jaarrekening 2022 hebben wij op 4 april 2023 een goedkeurende controleverklaring afgegeven, zowel voor het aspect getrouwheid als voor het aspect rechtmatigheid.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2022. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: R. van Hattem MSc RA

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Ralf van Hattem

Tel: 06 – 1234 5175

Rashadell Varlack

Tel: 06 – 2305 8971

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij ...	1
2. Financiële positie en resultaat	6
3. Bevindingen eindejaarscontrole.....	11
4. Interne beheersing	19
5. Overige aangelegenheden	24
6. Bijlagen	31

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 31 augustus 2022 (kenmerk 312020010.22.254) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Avres. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de beleidsregels toepassing Wet normering topinkomens (WNT).

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het vastgestelde controleprotocol

De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado).

Op 8 juli 2021 heeft het algemeen bestuur het "Controleprotocol DB en accountant 2021 tot en met 2025" vastgesteld, waarin de goedkeuringstoleranties ook zijn bevestigd. Via het besluit van het algemeen bestuur d.d. 29 september 2022 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid voor het begrotingsjaar 2022 uit het normenkader geschrapt en maakt daarmee geen onderdeel uit van de accountantscontrole. In het accountantsprotocol heeft u geen lagere marges vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2022 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Bron: Jaarrekening 2022	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 845.000	€ 2.535.000

Het algemeen bestuur heeft in het controleprotocol de rapporteringstolerantie vastgesteld op € 150.000.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2022 onderkennen wij een aantal risico's en aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. De risico's en aandachtspunten zijn hieronder weergegeven. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan hebben besteed.

Risico's en aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2022

- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur (over boekjaar 2023).
- De kwaliteit van uw IT-omgeving.
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- De actualisatie van de (fraude-)risicoanalyse.
- De actualiteit van de (financiële) administratie.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke interne beheersingsmaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw gemeenschappelijke regeling.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Rechtmatigheid van verstrekkingen in het kader van inkomensregelingen.
- De waardering van schattingsposten, waaronder verlofsparen en dubieuze debiteuren.

Het inschatten als significant risico is inherent aan deze posten en is niet direct een gevolg van verwachte leemten in de interne beheersing van uw gemeenschappelijke regeling. Ook is sprake van inschattingen van bruto risico's, alvorens eventuele beheersmaatregelen zijn genomen.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons bij de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'bevindingen eindejaarscontrole'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties, zijn rechtmatig

Op basis van uw controleprotocol en normenkader, zoals vastgesteld door uw algemeen bestuur op 8 juli 2021 en de wijziging zoals vastgesteld op 9 december 2021, hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw gemeenschappelijke regeling gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd. Uw gemeenschappelijke regeling kent slechts één programma, onderverdeeld naar taakvelden. Op basis van de financiële verordening dient de begrotingsrechtmatigheid te worden

getoetst op het niveau van de taakvelden. Op de taakvelden is geen sprake van onrechtmatige overschrijding van de begroting (lasten) die meeweegt in het oordeel van de accountant. Voor nadere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 3.

Onze conclusie is derhalve dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2022.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling Avres. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling Avres zijn uiteengezet in hoofdstuk 2.4 van de jaarstukken ‘Grondslagen van de financiële verslaggeving’. In de jaarrekening 2022 hebben zich ten opzichte van 2021 geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten en/of de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Avres.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn derhalve niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de niet materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Avres een getrouw beeld geeft van het eigen vermogen op 31 december 2022 en het resultaat over 2022. Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader (vastgesteld door het algemeen bestuur op 8 juli 2021 en de wijziging van 29 september 2022).

Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door de leden van het algemeen bestuur ondertekend exemplaar van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

2. Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw gemeenschappelijke regeling neemt in absolute zin af

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten 2022 bedraagt € 945.000 nadelig. Per saldo is tussentijds € 1.819.000 aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2022 € 875.000 voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2022	2021	2020
Eigen vermogen per 1 januari	15.810	15.585	11.659
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 1.819	-/- 847	-/- 752
Gerealiseerd resultaat	875	2.822	4.678
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	-/- 945	1.975	3.926
Uitkering aan gemeenten/ resultaatbestemming	-/- 0	-/- 1.750	-/- 0
Eigen vermogen per 31 december	14.865	15.810	15.585

De tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, in overeenstemming met de besluiten van het algemeen bestuur.

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2022 circa 57,3% van het balanstotaal (2021: 57,8% van het balanstotaal). In toelichting op de balans geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2022. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2022 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeenschappelijke regeling het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)		
Totale baten	81.990	
Totale lasten	82.935	
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-/- 945
Af: stortingen in reserves	1.675	
Bij: onttrekkingen aan reserves	3.494	
Saldo mutaties reserves		1.819
Gerealiseerd resultaat		874

De exploitatie over 2022 laat een nadelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 945.000 zien, ten opzichte van een begroot saldo van € 1.392.000 negatief. Dit is een voordeel van €447.000. Het gerealiseerde voordelig resultaat ad € 874.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het nadelige exploitatieresultaat 2022 (vóór bestemming) is mede ontstaan na een aantal incidentele baten en lasten. Door het effect van de incidentele baten en lasten buiten beschouwing te laten, ontstaat meer inzicht in de reguliere baten en lasten.

Het dagelijks bestuur kwalificeert het weerstandsvermogen als ruim voldoende om de onderkende risico's af te kunnen dekken

Het inzicht in de reguliere baten en lasten is van belang, omdat het een betere indicatie geeft van de toekomstige baten en lasten, overigens zonder rekening te houden met beleidswijzigingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is eveneens inzicht in de incidentele baten en lasten gegeven. Korthedshalve verwijzen wij u naar deze uiteenzetting.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De weerstandscapaciteit is door u bepaald op € 6,6 miljoen. De directe weerstandscapaciteit van de gemeenschappelijke regeling Avres is daarmee in 2022 relatief gezien afgenomen. In absolute zin is de beschikbare weerstandscapaciteit afgenomen ten opzichte van 2021 met € 3,4 miljoen.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft u toegelicht dat het benodigde weerstandsvermogen zoals besloten door het Algemeen bestuur via de begroting 2023 € 3,2 miljoen is. Dit bedrag is bepaald op basis van de actualisatie van de door het dagelijks bestuur onderkende risico's. Door de inventarisatie en kwantificering van risico's periodiek te actualiseren, houdt u goed zicht op de risico's en kunt u een goede kwalitatieve beoordeling van uw vermogen maken. Op basis van de (actualisatie van de) risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit kwalificeert het dagelijks bestuur (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) het weerstandsvermogen als ruim boven de norm (207%). Dit ligt boven de genormeerde bandbreedte (tussen 140% en 200%).

3. Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Aanlevering werkafspraken

Het boekjaar 2023 is het tweede jaar dat de controle van uw jaarrekening door Publieke Sector Accountants is uitgevoerd. De samenwerking met de ambtelijke organisatie hebben wij als prettig ervaren en is in goede harmonie verlopen. Wel constateren wij dat een deel van de werkafspraken bij aanvang van de controle nog niet gereed waren.

- Dit betreft de onderbouwing van SiSa-bijlage (inkomensregelingen) met de onderliggende aansluitingen naar de subadministratie en de financiële administratie;
- De voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot de naleving van de EU-aanbestedingswet (spendanalyse) was niet beschikbaar;
- De interne controle op de concept-jaarrekening, waaronder het aansluiten van de vergelijkende cijfers en het zichtbaar documenteren van de interne consistentie;
- Voorts hebben wij via de werkafspraken onderbouwing opgevraagd van de diverse balansposten boven een bepaald grensbedrag. Deze controle-informatie was bij aanvang van de controle niet beschikbaar en hebben wij in de loop van de controle bij uw organisatie op moeten vragen.

Wij vragen uw aandacht voor de genoemde verbeterpunten.

Er is geen sprake van begrotingsrechtmatigheden die meewegen in het accountantsoordeel

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota van de Commissie BBV. Een belangrijk uitgangspunt is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant.

In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat het algemeen bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Avres heeft de volgende nadere regels bepaald:

- Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid dat ten onrechte niet tijdig is geautoriseerd;
- Kostenoverschrijding die grotendeels worden gecompenseerd door directe opbrengsten;
- Kostenoverschrijding open einde regeling;
- Kostenoverschrijdingen gecompenseerd door extra inkomsten niet direct gerelateerd.

Bovenstaande categorieën overschrijdingen worden niet meegewogen in het accountantsoordeel.

Begrotingsafwijkingen werken niet door in de controleverklaring

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen op het niveau waarop het algemeen bestuur de begroting autoriseert. De indeling naar taakvelden geeft het volgende beeld over het jaar 2022:

Taakveld	Omschrijving	Lasten realisatie 2022*	Lasten begroting na wijziging *	Vershil*	Type
63	Inkomensverstrekking	50.078	49.488	-590	overschrijding
64	Begeleide participatie (sw)	16.198	16.267	69	onderschrijding
65	Participatie (re-integratie)	4.483	4.387	-96	overschrijding
671	Schulddienstverlening	1.610	1.569	-41	overschrijding
61	Samenkracht en burgerparticipatie	309	300	-9	overschrijding
04	Overhead	8.204	7.731	-473	overschrijding
08	Overige baten en lasten	2.053	2.053	0	onderschrijding
TOTAAL	* € maal 1.000	82.935	81.795	-1.140	

Op diverse taakvelden is een overschrijding van de geraamde lasten zichtbaar. Op het taakveld 63 'inkomensverstrekking' is sprake van een overschrijding van € 590.000. Deze wordt gecompenseerd door hogere baten. Dit geldt ook voor het taakveld 65 'Begeleide participatie (sw)' waarbij sprake is van een overschrijding € 96.000.

Daarnaast is er sprake van (beperkte) overschrijding op het taakveld 671 'schulddienstverlening' en taakveld 04'overhead' van € 41.000 resp. € 473.000. Deze overschrijdingen zijn met name het gevolg van (extra) personele inzet en passen binnen het bestaand beleid.

Wij hebben geconstateerd dat er geen sprake is van overschrijding van investeringskredieten. In dit kader verwijzen wij u naar onderdeel 3.3 van de jaarrekening.

Geen sprake van te betalen vennootschapsbelasting

Uitgangspunt van het dagelijks bestuur is dat in uw jaarrekening geen sprake is van activiteiten die onder de vennootschapsbelastingplicht (Vpb) vallen.

Wij adviseren de ontwikkelingen inzake Vpb voor overheidsbedrijven en uw eigen Vpb-positie te blijven monitoren, om tegenvallers inzake de Vpb te voorkomen dan wel tijdig te signaleren. Daarnaast adviseren wij u om uw Vpb-positie af te (blijven) stemmen met de belastingdienst.

WNT-verantwoording en anticumulatiebepaling WNT

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2022 van € 216.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT-verantwoording. Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het WNT-controleprotocol opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegelicht. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt derhalve geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig

onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. In 2022 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

Bij de controle van de WNT-verantwoording 2022 stelden wij wel vast dat geen sprake was van (zichtbare) interne controle op de opgestelde WNT-verantwoording. Wij adviseren u om in het vervolg voordat de WNT-verantwoording voor controle wordt aangeboden zichtbaar interne controle uit te laten voeren.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 15 april 2023 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2022 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Indien op grond van andere op de verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking.

Verstreckte lening Goed Gorinchem B.V.

Het Goed Gorinchem BV. Per 18 november 2020 is in samenwerking met Ecolabor B.V., Het Goed Groep B.V., Het Goed Participatie B.V. en Gemeenschappelijke Regeling Avres de besloten vennootschap "Het Goed Gorinchem B.V." opgericht. Het doel van de vennootschap is de exploitatie van een kringloopbedrijf voor inzameling, sortering en verkoop van herbruikbare goederen. Daarnaast is het doel het realiseren van werkgelegenheid voor SW medewerkers en de ontwikkeling van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Goed Gorinchem B.V. is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de winkel.

Uw gemeenschappelijke regeling heeft een lening toegezegd van € 250.000 aan Goed Gorinchem B.V., hiervan is in 2022 € 150.000 opgevraagd en door uw gemeenschappelijke regeling verstrekt. In de leningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over pandrechten op activa van Goed Gorinchem B.V. in verband met deze lening. Het is onduidelijk wat deze pandrechten precies inhouden en of de waarde van deze activa toereikend is. De opmerking maken wij mede, omdat er in de jaarrekening 2021 van Goed Gorinchem B.V. zorgen worden geuit over de continuïteit van de vennootschap. Door het ontbreken van de jaarrekening 2022 hebben wij geen actueel inzicht verkregen in de financiële positie en daarmee over de inbaarheid van deze lening. Wij vragen uw aandacht hiervoor. Overigens heeft er in 2022 wel aflossing plaatsgevonden op deze lening conform de leningsovereenkomst.

Tussentijdse mutaties in de algemene reserve

Bij de controle is vastgesteld dat het binnen uw organisatie voorkomt dat er tussentijdse mutaties in de algemene reserve worden geboekt. Bijvoorbeeld reserveringen van het jaarresultaat, vooruitlopend op het daadwerkelijke jaarresultaat. De commissie BBV heeft geadviseerd om tussentijds niet te muteren op de algemene reserve, omdat dit de transparantie en leesbaarheid van de jaarrekening niet ten goede komt. De commissie adviseert om alleen het jaarrekeningresultaat via resultaatbestemming bij vaststellen van de jaarrekening te muteren op de algemene reserve. Wij adviseren u gevolg te geven aan dit advies vanaf de jaarrekening 2023.

Voorziening verlofsparen en arbeidskostengerelateerde verplichtingen van gelijkblijvend volume

In 2022 heeft er een wijziging van de gemeente-CAO plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan zijn er bij de commissie BBV vragen gesteld rondom het spaarverlof, dat is veroorzaakt door een aanpassing van de CAO. Nieuw is de invoering van spaarverlof en dat het bovenwettelijke verlof, overwerkvergoeding, gekochte bovenwettelijke uren, verlofuren uit onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst nu in één keer door medewerkers kunnen worden omgezet in spaarverlof. Deze omzetting vraagt echter om een actieve handeling van de medewerker en leidt dus niet automatisch tot spaarverlof. Binnen uw gemeenschappelijke regeling is er beperkt sprake van spaarverlof. In dit kader is er een voorziening gevormd van € 22.000.

Daarnaast heeft uw gemeenschappelijke regeling een verplichting opgenomen voor verlofstuwmeren van € 477.000. De regelgeving voor het vormen van deze verplichting is niet anders dan in andere jaren. Voorwaarde voor het opnemen van een verplichting voor verlofstuwmeren is dat er sprake moet zijn van arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet-gelijk blijvend volume. Dit is een ingewikkeld bepaling binnen het BBV waarin wordt bedoeld dat alleen een verplichting kan worden opgenomen voor verlofuren waarbij vervang van de medewerkers noodzakelijk is, over het algemeen zal dus sprake moeten zijn van langdurig verlof. Het is van belang deze verplichting in de toekomst te blijven en te bepalen over er inderdaad sprake is van een niet-gelijkblijvende volume. In ieder geval heeft de keuze om deze verlofuren die zijn opgebouwd in 2022 en eerdere jaren in 2022 om te zetten in een financiële verplichting een groot effect op uw jaarresultaat. Uw eigen vermogen is hierdoor € 477.000 afgenomen ten opzichte van het vorige boekjaar.

Verstrekking leefgeld Oekraïners

Uw gemeenschappelijke regeling voert met ingang van 2022 de kassiersfunctie uit voor het leefgeld aan Oekraïners. Uw organisatie verricht alleen de kassiersfunctie, de toekenning (recht, hoogte en duur) verloopt via de betrokken gemeenten. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op het verstrekte leefgeld. Wij kunnen de rechtmatigheid hiervan niet beoordelen, omdat het inzicht in het tot stand komen van het recht niet bij de gemeenschappelijke regeling beschikbaar is. De betalingen vinden plaats op basis van informatie die afkomstig zijn van de gemeenten. Wij hebben de rechtmatige totstandkoming van die informatie niet beoordeeld.

Overigens zijn de baten en lasten die samenhangen met deze verstrekkingen vanwege de kassiersfunctie ook niet in de staat van baten en lasten van uw gemeenschappelijke regeling zichtbaar, de kosten en opbrengsten zijn als het ware tegen elkaar weggestreept bij het opstellen van de jaarrekening.

Naleving Europese aanbestedingsregels

Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving, uw interne inkoopbeleid valt op basis van uw besluitvorming d.d. d.d. 29 september 2022 buiten de scope van de accountantscontrole. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw gemeenschappelijke regeling uitgevoerde crediteurenanalyse (spendanalyse) gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2022 is nageleefd. Op basis van de spendanalyse constateren wij dat voor 4 dossiers de Europese aanbestedingsregels niet zijn nageleefd. Wij merken op dat de bevindingen voortkomen uit financiële beheershandelingen van voor 2022.

De rechtmatigheidsfout die hiermee samenhangt komt uit op een bedrag van € 504.000.

Onderwerp	Bedrag (2022)	Bedrag (2021)
ICT	€ 385.707	€ 398.576
Vervoer	€ 54.869	€ 87.201
Re-integratie	€ 63.000	€ 47.250
TOTAAL	€ 503.576	€ 533.028

Wij hebben via onze managementletter gerapporteerd over de interne beheersing rondom inkoop en aanbesteding en de verbeterstappen die uw organisatie reeds heeft gezet. Wij hebben vastgesteld dat er nieuwe aanbestedingen in gang zijn gezet en de aanbestedingsfout op termijn zal afnemen.

Consistentie vergelijkende cijfers

Bij de controle is vastgesteld dat de vergelijkende cijfers (de cijfers over het boekjaar 2021 in de jaarrekening 2022) in de staat van baten en lasten niet aansluiten met de gecontroleerde jaarrekening 2021. Wij hebben begrepen dat de verschillen zijn ontstaan door gewijzigde presentatie ten opzichte van de jaarrekening 2021. Dit is in de herziene versie van de jaarrekening gecorrigeerd. Wij vragen uw aandacht voor consistente presentatie van baten en lasten in begroting en jaarrekening ter bevordering van de vergelijkbaarheid in de (concept-)jaarrekening.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

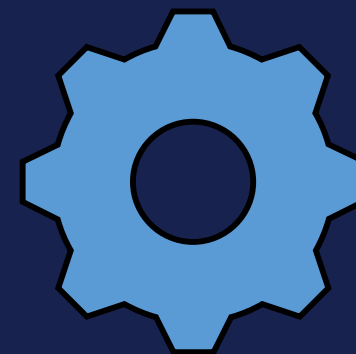
In het BBV is opgenomen dat uw gemeenschappelijk regeling in de toelichting op de balans 'de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de provincie of de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden' dient te verantwoorden. De toelichting is bedoeld om de gebruikers van de jaarrekening inzicht te geven in de meerjarige contractuele financiële verplichtingen die de organisatie is aangegaan en die in latere begrotingsjaren mogelijk tot een last zullen leiden. Wij hebben vastgesteld dat het overzicht van de niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen niet volledig is en dat contracten ontbreken. Wij adviseren het algemeen bestuur te normeren welke meerjarige contractuele financiële verplichtingen in de niet uit de balans blijvende verplichtingen dienen te worden opgenomen. Dit kan bijvoorbeeld via de financiële verordening.

Vaststelling normenkader door het algemeen bestuur

Op 8 juli 2021 heeft het algemeen bestuur het “Controleprotocol DB en accountant 2021 tot en met 2025” en het “normenkader 2021 – 2025 Gemeenschappelijke regeling Avres” vastgesteld. Via het besluit van het algemeen bestuur d.d. 29 september 2022 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid voor het begrotingsjaar 2022 uit het normenkader geschrapt.

Vanaf het begrotingsjaar 2023 is de herziene kadernota rechtmatigheid 2022 van toepassing vanwege de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. In deze kadernota is opgenomen dat het normenkader vanaf het begrotingsjaar 2023 verplicht jaarlijks door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Graag wijzen wij u erop dat het normenkader vanaf dan niet meerjarig kan worden vastgesteld of ter kennisname aan het algemeen bestuur kan worden aangeboden.

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim-controle 2022

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij een managementletter uitgebracht. Voor een nadere duiding van onze opmerkingen en aanbevelingen uit de managementletter 2022 verwijzen wij daarnaar. Hieronder hebben wij de managementsamenvatting uit de managementletter opgenomen.

Managementsamenvatting

Inleiding

Het boekjaar 2022 is het tweede controlejaar voor uw gemeenschappelijke regeling door Publieke Sector Accountants. Wij kijken positief terug op de prettige samenwerking met de ambtelijke organisatie. Met duidelijke en heldere communicatielijnen trachten wij elkaar steeds beter te vinden en elkaar in ieders rol te versterken.

De interim controle is primair gericht op het beoordelen van de opzet van de interne beheersmaatregelen in de voor de jaarrekening relevante bedrijfsprocessen.

Wij hebben een goed beeld gekregen van uw gemeenschappelijke regeling. In algemene zin zijn wij van mening dat de interne beheersing op onderdelen aangescherpt kan worden. De kernboodschappen uit onze interim-controle 2022 hebben wij steeds in de linker kantlijn weergegeven.

Interne beheersing

Onderstaand enkele hoofdpunten op het gebied van de interne beheersing.

- Over het algemeen heeft uw gemeenschappelijke regeling de basis op orde.
- Actuele procesbeschrijvingen zijn van belang voor het inzicht in uw risico's en de beheersing van processen.
- Wij vragen uw aandacht voor het actualiseren van het normenkader 2022.
- Wij vragen uw aandacht voor het periodiek monitoren van interne en externe bevindingen.
- Ons advies is om de geactualiseerde frauderisicoanalyse verder uit te breiden.
- Uw gemeenschappelijke regeling heeft een aantal stappen te zetten in de voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording, waaronder de positionering en rol van uw verbijzondere interne controle.
- Wij adviseren u de opzet en het bestaan van de General Computer Controls en toetsing van application controls verder uit te werken.

Procesbevindingen

Onderstaand hebben wij de hoofdlijnen van de procesbevindingen opgenomen:

- De controle op memoriaalboekingen kan worden versterkt.
- De preventieve borging van rechtmatigheid van aanbestedingen blijft een belangrijk aandachtspunt.
- Bij het verwerken van de mutaties in de uitkeringenadministratie ontbreekt een 4-ogenprincipe.
- Wij vragen uw aandacht voor het tijdig en juist verwerken en afwickelen van IB-signalen.
- Wij vragen uw aandacht voor het verder versterken van de interne beheersing rondom de omzetstromen (SW).
- Wij vragen uw aandacht voor het inregelen van controletechnische functiescheiding in de applicaties en gebruikersrechten.

Aandachtspunten jaarrekening

Om de controle van de jaarrekening over het boekjaar 2022 zo soepel mogelijk te laten verlopen, benoemen wij een aantal aandachtspunten die in dit kader van belang zijn. Wij onderkennen een aantal aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2022, waaronder het voldoen aan de BBV-vereisten:

- Wij adviseren om het beleidsverslag in overeenstemming te brengen met de uitgangspunten van de 212 verordening.
- De grondslagen voor de balans kunnen verduidelijkt worden.
- De benamingen en uitsplitsing van enkele balansposten (zoals de overlopende passiva) is niet volledig in overeenstemming met het BBV.
- Het jaarverslag dient een onlosmakelijk onderdeel te zijn van de jaarstukken.

Rechtmatigheids- verantwoording wordt ingevoerd in 2023

De Tweede Kamer heeft op 25 mei 2022 en de Eerste Kamer op 27 september 2022 besloten dat met ingang van het boekjaar 2023 het dagelijks bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening moet afgeven. Tot en met de jaarrekening 2022 geeft de accountant bij de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling een controleverklaring af, met daarin een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Dat tweede oordeel, over de rechtmatigheid verdwijnt vanaf de jaarrekening 2023. Dit betekent dat door deze besluitvorming onze controleverklaring over 2023 alleen een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening bevat. Dit oordeel omvat dan ook de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur, die in de jaarrekening moet worden opgenomen

Vanaf het verslagjaar 2023 moet het dagelijks bestuur zichzelf dus over de rechtmatigheid verantwoorden. In de jaarrekening dient daartoe de rechtmatigheidsverantwoording te worden opgenomen. In de paragraaf Bedrijfsvoering kan een uitgebreidere toelichting op rechtmatigheidsbevindingen door het dagelijks bestuur worden gegeven.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording heeft de commissie BBV een modeltekst ontwikkeld. Zie hiervoor de kadernota 2023. Met dit verplichte model moet het dagelijks bestuur zich verantwoorden over de rechtmatigheid, eventuele afwijkingen en onduidelijkheden. Relevant hiervoor is de "verantwoordingsgrens". Dit is het bedrag, dat ligt tussen 0% en 3% van de lasten, inclusief toevoegingen aan reserves, waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden gerapporteerd door het dagelijks bestuur. Fouten en onduidelijkheden (zie verderop in dit onderdeel) worden niet bij elkaar opgesteld.

In de paragraaf Bedrijfsvoering moet vervolgens een toelichting worden gegeven op de afwijkingen en de maatregelen die het dagelijks bestuur neemt om deze in de toekomst te voorkomen. Een rapporteringsgrens kan gebruikt worden om geconstateerde fouten die onder de verantwoordingsgrens vallen toch inzichtelijk te maken voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zou bijvoorbeeld kunnen bepalen dat deze afwijkingen door het dagelijks bestuur moeten worden vermeld in de paragraaf Bedrijfsvoering. Door deze laatste afwijkingen in de paragraaf Bedrijfsvoering te rapporteren, informeert het dagelijks bestuur het algemeen over de kwaliteit van de interne beheersing en de uitkomsten daarvan. Meer hierover kunt u ook lezen in de Notitie Bedrijfsvoering van de commissie BBV.

Een belangrijke wijziging met betrekking tot het normenkader is dat vanaf 2023 het normenkader expliciet door het algemeen bestuur moet worden vastgesteld.

De commissie BBV heeft inmiddels de herziene kadernota uitgebracht (hierna Kadernota rechtmatigheid 2023), waarin zij haar visie geeft over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording. Het doel is uiteindelijk dat uw gemeenschappelijke regeling zelfstandig de in de Kadernota rechtmatigheid 2023 benoemde rechtmatigheidscriteria (het begrotingscriterium, het M&O-criterium en het voorwaardencriterium) afdekt. De Kadernota rechtmatigheid 2023 is daarmee vooral een belangrijk document voor het algemeen en het dagelijks bestuur van decentrale overheden geworden. In paragraaf 1.4 van de Kadernota rechtmatigheid 2023 is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan. Deze worden in de Kadernota rechtmatigheid 2023 verder uitgewerkt. Deze stellige uitspraken en aanbevelingen kunnen u helpen bij de verdere implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording binnen uw gemeenschappelijke regeling. Een aantal van deze stellige uitspraken en aanbevelingen willen wij graag onder de aandacht brengen:

- De Kadernota rechtmatigheid 2023 introduceert het begrip ‘onduidelijkheden’. Dit begrip geeft aan dat er situaties zijn waarin het ook voor het dagelijks bestuur niet duidelijk is of er rechtmatig gehandeld is. Deze moeten dan worden toegelicht en worden gewogen door het dagelijks bestuur.
- In de kadernota rechtmatigheid 2023 wordt ook ingegaan op de toepassing van tolerantiegrenzen, afwijkingen en de weging hiervan. Deze begrippen zijn vooral van belang voor uw intern controleplan.
- De commissie adviseert ook fraude door eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf Bedrijfsvoering. Hierover heeft de commissie BBV in de Notitie Bedrijfsvoering meer geschreven.
- De invoering betekent eveneens dat de verordeningen 212, 213 en het normenkader moeten worden geactualiseerd. Ook moeten afspraken worden gemaakt of herzien met de accountant. Hierbij moet u vooral denken aan de scope van de interne controle (getrouwheid versus rechtmatigheid), de documentatie van de uitgevoerde interne controles en de planning van de interne controle. U beschikt over een intern controleplan 2022. Deze moet voor 2023 geactualiseerd worden. Het intern controleplan, de daarin opgenomen risicoanalyse en de tijdige uitvoering van de geplande interne controles, zijn belangrijke randvoorwaarden om in 2024 een rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen met betrekking tot boekjaar 2023.

Wij adviseren u overigens om (voor zover u dit nog niet heeft gedaan) kennis te nemen van de kadernota rechtmatigheid 2023. Deze kadernota kan ondersteunend zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeenschappelijke regeling.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording stelt hogere eisen aan het dagelijks bestuur om voldoende en actief toezicht te houden op de interne beheersing, tijdig en adequaat bij te sturen aan de hand van bevindingen en hierover zich te verantwoorden aan het algemeen bestuur. Dat betekent dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording het moment is om het gehele systeem van interne beheersing (de 'checks and balances') naar een hoger niveau te tillen. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de inrichting van de organisatie en de inzet van medewerkers.

Een goede onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording is ons gedeeld belang. De accountant moet straks immers verklaren dat de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording getrouw is. Wij zijn als uw accountant dus in belangrijke mate afhankelijk van de (interne controle) werkzaamheden van het dagelijks bestuur. Uiteraard maken wij hier graag gebruik van en willen wij graag samen optrekken om tot een goede invulling van de rechtmatigheidsverantwoording te komen. De jaarlijkse beoordeling van het intern controleplan van het dagelijks bestuur, de door haar uitgevoerde risicoanalyse en de beoogde interne controle aanpak bespreken wij graag. Het doel is uiteindelijk dat uw gemeenschappelijke regeling geheel zelfstandig de 3 rechtmatigheidscriteria (het begrotingscriterium, het M&O-criterium en het voorwaardencriterium) afdekt en dat wij door goede afspraken aan de voorkant kunnen volstaan met een marginale review achteraf.

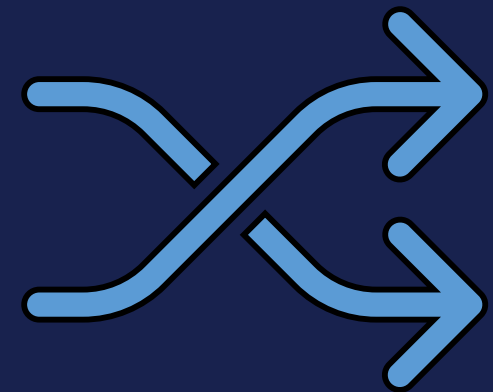
Wij adviseren u de noodzakelijke vervolgstappen te zetten, met name het opstellen van een integraal plan waarmee de rechtmatigheidsverantwoording zal worden afgedekt. Wij bespreken dit plan graag zo snel mogelijk met u.

M&O-beleid

Op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole d.d. 8 februari 2023 is opgenomen dat de accountant follow-up rondom misbruik en oneigenlijk gebruik (hierna: M&O) beleid inzake de TOZO-regeling meeneemt in de accountantscontrole 2022. Bij de controle is vastgesteld dat door de gemeenschappelijke regeling Avres geen sprake is van specifiek en vastgesteld beleid op het gebied van M&O. Wel hebben wij vastgesteld dat uw gemeenschappelijk regelingen maatregelen heeft getroffen op het gebied van M&O. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeenschappelijke regeling beschikt over een 'intern controleplan Avres 2022'. Onderdeel hiervan is het werkprogramma interne controle sociaal domein (W&I). Op basis van dit werkprogramma is de rechtmatigheid van de verstrekkingen in het kader van inkomensregelingen, waaronder TOZO vastgesteld.

Tevens besteed uw organisatie aandacht aan de afwikkeling van IB-signalen. Via onze managementletter hebben wij hierover het volgende gerapporteerd: "Uw gemeenschappelijke regeling verwerkt maandelijks de IB-signalen van inlichtingenbureau. De IB-signalen worden geregistreerd en bewaard in PDF- bestanden. Bij de controle is vastgesteld dat de afwikkeling van de IB-signalen eenduidig zichtbaar is. Het is hierbij van belang om de afweging en vastlegging voor welk IB-signaal wel/geen werkproces is aangemaakt zichtbaar te documenteren. Voorts is het relevant om de IB-signalen vanuit die totaalijsten te kunnen herleiden naar de bijbehorende werkprocessen."

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij de volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam van de gemeenschappelijke regeling, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Inzicht in onze tijdsbesteding

Ten aanzien van de frauderisico-analyse hebben wij via onze managementletter het volgende gerapporteerd “In 2022 heeft uw gemeenschappelijke regeling de frauderisicoanalyse geactualiseerd. Deze is vooral gericht op 'fraude door medewerkers'. Fraude door externen, zoals bijstandsfraude door cliënten is hier geen onderdeel van. Wij adviseren u om naast de beschreven frauderisico's en maatregelen ook aandacht te besteden aan fraude door derden en het M&O-beleid. Ook adviseren wij u om de genomen beheersmaatregelen zichtbaar te toetsen en de uitkomsten hiervan periodiek te bespreken met het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur”.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

In het rapport “In het publieke belang” van de NBA, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountant, zijn maatregelen opgenomen die de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controlerend accountant moeten waarborgen of verbeteren. Op basis van één van de maatregelen rapporteren wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u. Hieronder treft u de opgave van onze tijdsbesteding aan, inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole (waaronder het voeren van besprekingen en het archiveren van ons dossier.

	Uren geraamd	Uren besteed
Tekenend accountant	80	80
Overige teamleden	350	532

Het hogere aantal bestede uren wordt voor een deel verklaard door aanvullende werkzaamheden, waaronder de verstrekking leefgeld Oekraïne.

Bevestiging onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Avres in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenaamde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen het algemeen bestuur te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling Avres, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling Avres of een bij de gemeenschappelijke regeling Avres betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

- Geen aanvullende dienstverlening

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling Avres in 2022 voldoende is gewaarborgd.

Controleverschillen

Overzicht van de controleverschillen:

Aard van de fouten en onzekerheden (x € 1.000)	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Fouten		
Onrechtmatig inkopen (Europese aanbestedingen)	504	0
Afwijking verplichting Stichting Leergeld	52	52
Totaal fouten	556	52
Onzekerheden		
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal onzekerheden	N.v.t	N.v.t

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

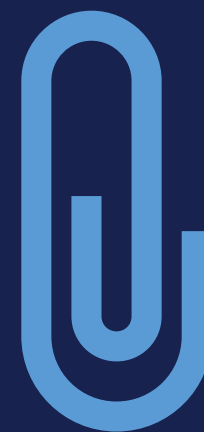
Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

6. ● Bijlagen

6. Bijlagen

Tabel fouten en onzekerheden (SiSa)

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2022 onder de SiSa-bijlage vallen. Wij doen dit met een tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. De rapportagevoorschriften schrijven voor dat bij het ontbreken van fouten of onzekerheden de cellen worden leeg gelaten.

Hierna treft u deze tabel aan.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G2B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G2B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 _deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) _deel openbaar lichaam 2022	Fout		

G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T (exclusief BOB) _deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T (exclusief BOB) _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G3B	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T _deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G3B	BBZ vóór 2020 -Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G3B	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T _deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G3B	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _deel openbaar lichaam 2022	Fout		

G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Tozo 2_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Tozo 2_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Tozo 3_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Tozo 3_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Tozo 4_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Tozo 4_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Tozo 5_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Tozo 5_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		

G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G12B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Fout		
G12B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
G12B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Fout		

G12B	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_deel openbaar lichaam 2022	Onzekerheid		
-------------	---	-------------	--	--

Strekking getrouwheid: goedkeurend.
Strekking rechtmatigheid: goedkeurend

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS